

III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 19 ноември 2013 година

относно предложение за директива на Европейския парламент и Съвета относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции

(CON/2013/77)

(2014/C 51/02)

Въведение и правно основание

На 24 септември 2013 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искане от Съвета за становище относно предложение за директива относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции ⁽¹⁾ (наричана по-нататък „предложената директива“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание на член 127, параграф 4 и член 282, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като предложената директива съдържа разпоредби, засягащи задачите на Европейската система на централните банки да насърчава нормалното функциониране на платежните системи и да допринася за гладкото провеждане на политики, свързани със стабилността на финансовата система, както е посочено в четвъртото тире на член 127, параграф 2 и в член 127, параграф 5 от Договора. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно изречение първо на член 17.5 от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

1. Цел и съдържание на предложената директива

Предложената директива установява обща рамка на Съюза за защита на правата на потребителите, свързани с достъпа до и използването на платежни сметки. Тази рамка ще се състои от правила за всяко от следните: а) прозрачността и съпоставимостта на таксите, начислявани на потребителите във връзка с техните платежни сметки в Съюза ⁽²⁾; б) услугите за прехвърляне на платежни сметки, предоставяни от доставчиците на платежни услуги на потребителите ⁽³⁾; в) правото на потребителите, пребиваващи законно в Съюза, да откриват и използват платежна сметка за основни операции в Съюза независимо от тяхната националност или държава-членка на пребиваване ⁽⁴⁾; г) свързани въпроси като определяне и задължения на компетентните органи и санкциите в случай на неспазване на задълженията от страна на доставчици на платежни услуги ⁽⁵⁾.

2. Общи забележки

ЕЦБ твърдо подкрепя предложената директива. По-рано при други случаи ЕЦБ подкрепи налагането на специфични изисквания за прозрачност на финансовите трансакции, придружени с ефективно наблюдение на спазването на тези изисквания, за да улесни сравняването на различни продукти и услуги и следователно да подобри конкуренцията между финансовите участници ⁽⁶⁾. ЕЦБ насърчи също въвеждане на стандарти

⁽¹⁾ COM(2013) 266 окончателен.

⁽²⁾ Вж. глава II от предложената директива.

⁽³⁾ Вж. глава III от предложената директива.

⁽⁴⁾ Вж. глава IV от предложената директива.

⁽⁵⁾ Вж. глави V и VI от предложената директива.

⁽⁶⁾ Вж. параграф 2.4 от Становище CON/2007/29, параграф 1.1 от Становище CON/2012/103 и параграф 3 от Общите забележки в Становище CON/2012/10. Всички становища на ЕЦБ се публикуват на уебсайта на ЕЦБ на адрес: <http://www.ecb.europa.eu>

като средство за улесняване на извършването на трансгранични плащания⁽¹⁾. И накрая, предложената директива би следвало да осигури на потребителите по-лесен достъп до платежни сметки и да допринесе за създаването на обща зона за плащане в целия Европейски съюз — цел, която ЕЦБ последователно е подкрепяла⁽²⁾.

3. Специфични забележки

3.1. Определени термини

Термините, определени в предложената директива⁽³⁾, следва да бъдат съгласувани с тези от Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (наричана по-нататък „Директивата относно платежните услуги“ (ДПУ)) и Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г.⁽⁴⁾ (наричан по-нататък „Регламентът за SEPA“) освен ако не съществуват обективни причини за отдалечаване от съответните определения на термините. Това засяга по-конкретно определенията на термините „дълготраен носител“ и „директен дебит“. Използването на стандартизирана терминология на базата на съществуващото законодателство на Съюза за платежните услуги ще подобри съгласуваността и ще улесни разбирането на правните актове на Съюза. В интерес на яснотата и последователността изглежда разумно да се даде определение на термина „прехвърляне на платежна сметка“ просто от гледна точка на услугите, предоставяни по силата на член 10 от предложената директива⁽⁵⁾.

3.2. Списък на обхванатите услуги и правомощия на органите да получават информация

Списъкът на основните платежни услуги, обхванати от предложената директива, следва да отразява платежните услуги, представляващи поне 80 % от най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище. Въпреки това създаването на по-всеобхватни условия, които въвеждат изисквания за определен брой услуги в такъв списък, може да се окаже излишно. Следва да се поясни също, че компетентните органи имат право да получават информация от доставчиците на платежни услуги относно доходността на отделните услуги, предоставяни във връзка с платежните сметки, за целите на съставянето на списъка на най-представителните платежни услуги⁽⁶⁾. Може да се наложи да бъдат установени специфични задължения за докладване за тази цел, които следва същевременно да гарантират правото на доставчиците на платежни услуги да защитят търговските тайни от своите конкуренти⁽⁷⁾.

3.3. Право на откриване на платежни сметки за основни операции — ограничение по отношение на валутата на сметката

Предложената директива дава право на потребителите, пребиваващи законно в Съюза, да откриват и използват платежни сметки за основни операции във всяка държава-членка⁽⁸⁾. Съгласно формулировката на член 15 от предложената директива обаче може да се разбира, че доставчиците на платежни услуги могат да бъдат задължени при поискване да открият платежна сметка за основни операции, деноминирани във валутата на която и да е държава-членка. Като се има предвид, че прилагането на толкова широко изискване може да не бъде икономически изгодно, достатъчно е това право на откриване и използване на платежна сметка да се ограничи до платежни сметки във валутата на държавата-членка, в която се намира доставчикът на платежни услуги⁽⁹⁾.

3.4. Трансгранично сътрудничество

И накрая, предложеното задължение на компетентните национални органи в дадена държава-членка да си сътрудничат, за да се гарантира ефективното спазване на предложената директива⁽¹⁰⁾, следва да бъде разширено, за да се включи задължение на компетентните органи от различните държави-членки да осъществяват трансгранично сътрудничество. Това следва да гарантира, че националните мерки и практики на изпълнение не се различават до такава степен, че да застрашават целта на предложената директива да сближи законодателствата и мерките за създаване на единен пазар на свързаните с платежните сметки услуги в рамките на Съюза⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Вж. параграф 11 от Становище CON/2001/34.

⁽²⁾ Вж. Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар (ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1).

⁽³⁾ Вж. член 2 от предложената директива.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 22).

⁽⁵⁾ Вж. предложени изменения 1—3. Вж. също параграф 3.3 от Становище CON/2013/32.

⁽⁶⁾ Вж. точки (4) и (5) от член 3, параграф 2 от предложената директива.

⁽⁷⁾ Вж. предложено изменение 4.

⁽⁸⁾ Вж. член 15 от предложената директива.

⁽⁹⁾ Вж. предложено изменение 5.

⁽¹⁰⁾ Вж. член 20, параграф 2 от предложената директива.

⁽¹¹⁾ Вж. предложено изменение 6.

Когато ЕЦБ препоръчва изменения на предложената директива, в приложението са представени конкретните предложения за изменения с обяснителен текст към тях.

Съставено във Франкфурт на Майн на 19 ноември 2013 година.

Председател на ЕЦБ

Mario DRAGHI

ПРИЛОЖЕНИЕ

Предложения за изменения

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ ⁽¹⁾
-------------------------------	---

Изменение 1

Член 2, параграф 1

„л) „дълготраен носител“ означава всеки инструмент, който позволява на потребителя или на доставчика на платежни услуги да съхранява адресирана до него информация по начин, достъпен за последващи справки, за период от време, достатъчен за целите, за които е предоставена информацията, и който позволява непроменено възпроизвеждане на съхранената информация;“	„л) „дълготраен носител“ означава всеки инструмент, който позволява на потребителя или на доставчика на платежни услуги да съхранява адресирана до него информация по начин, достъпен за последващи справки, за период от време, достатъчен за целите, за които е предоставена информацията, и който позволява непроменено възпроизвеждане на съхранената информация;“
--	---

Обяснение

Това определение следва да бъде съгласувано с определението по член 4, параграф 25 от ДПУ, което не се отнася за доставчик на платежни услуги. Съгласно това определение „дълготраен носител“ се отнася единствено за инструменти, достъпни за ползвателя на платежни услуги, т.е. потребителя в настоящия случай.

Изменение 2

Член 2, буква м)

„м) „прехвърляне на платежна сметка“ означава прехвърляне от един доставчик на платежни услуги към друг, по искане на потребителя, на информацията относно всички или някои нареждания за периодични кредитни преводи, периодични директни дебити и периодични входящи кредитни преводи, извършвани по платежна сметка, със или без прехвърляне на положителното салдо по платежната сметка към новата платежна сметка или закриване на предишната сметка;“	„м) „прехвърляне на платежна сметка“ означава услугата, предоставена съгласно член 10 от настоящата директива прехвърляне от един доставчик на платежни услуги към друг, по искане на потребителя, на информацията относно всички или някои нареждания за периодични кредитни преводи, периодични директни дебити и периодични входящи кредитни преводи, извършвани по платежна сметка, със или без прехвърляне на положителното салдо по платежната сметка към новата платежна сметка или закриване на предишната сметка;“
---	---

Обяснение

Съгласно предложеното определение на „прехвърляне на платежна сметка“ се предполага, че самата платежна сметка се премества, което не би било правилно. Ако това определение е необходимо, то следва да съдържа единствено препратка към член 10, а не кратко описание.

Изменение 3

Член 2, буква н)

„н) „директен дебит“ означава платежна услуга по задължаване на платежна сметка на платеца, когато платежната операция се извършва по инициатива на получателя въз основа на дадено от платеца съгласие;“	„н) „директен дебит“ означава национална или трансгранична платежна услуга за задължаване на платежна сметка на платеца, когато платежната операция се извършва по инициатива на получателя не въз основа на дадено от платеца съгласие;“
---	---

Обяснение

Това определение следва да бъде съгласувано с определенията на „директен дебит“ в ДПУ и Регламента за SEPA, които се отнасят за тази форма на плащане и обхващат национална или трансгранична платежна услуга за дебитиране на платежна сметка на платец.

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ ⁽¹⁾
Изменение 4	
Член 3	
<p>„Член 3</p> <p>Списък на най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище, и разпоредби за стандартизирана терминология</p> <p>1. Държавите-членки гарантират, че компетентните органи, посочени в член 20, съставят предварителен списък, в който са включени най-малко 20 платежни услуги, представляващи поне 80 % от най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище. Списъкът съдържа термини и определения за всяка от включените в него услуги.</p> <p>[...]</p> <p>3. В срок от шест месеца от влизането в сила на настоящата директива държавите-членки представят на Комисията предварителните списъци, посочени в параграф 1.</p> <p>4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 24 за определяне, въз основа на представените съгласно параграф 3 предварителни списъци, на стандартизирана терминология на равнището на ЕС за платежните услуги, които са общи най-малко за мнозинството от държавите-членки. Стандартизираната терминология на равнището на ЕС включва общи термини и определения за общите услуги.</p> <p>5. След публикуването в <i>Официален вестник на Европейския съюз</i> на посочените в параграф 4 делегирани актове всяка държава-членка незабавно включва стандартизираната терминология на равнището на ЕС, приета по силата на параграф 4, в предварителния списък по параграф 1 и публикува този списък.“</p>	<p>„Член 3</p> <p>Списък на най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище, и разпоредби за стандартизирана терминология</p> <p>1. Държавите-членки гарантират, че компетентните органи, посочени в член 20, съставят предварителен списък, в който са включени най-малко 20 платежни услуги, представляващи поне 80 % от най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище. Списъкът съдържа термини и определения за всяка от включените в него услуги.</p> <p>[...]</p> <p>3. Компетентните органи имат право да получат от доставчиците на платежни услуги информацията, която е необходима за определяне на показателите, посочени в точки 1—5 на параграф 2. По този начин те гарантират защитата на поверителната търговска информация.</p> <p>3.4. В срок от шест месеца от влизането в сила на настоящата директива държавите-членки представят на Комисията предварителните списъци, посочени в параграф 1.</p> <p>45. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 24 за определяне, въз основа на представените съгласно параграф 3 4 предварителни списъци, на стандартизирана терминология на равнището на ЕС за платежните услуги, които са общи най-малко за мнозинството от държава-членка. Стандартизираната терминология на равнището на ЕС включва общи термини и определения за общите услуги.</p> <p>56. След публикуването в <i>Официален вестник на Европейския съюз</i> на посочените в параграф 4 45, делегирани актове всяка държава-членка незабавно включва стандартизираната терминология на равнището на ЕС, приета по силата на параграф 4 45, в предварителния списък по параграф 1 и публикува този списък.“</p>

Обяснение

Следва да бъде пояснено как компетентните органи могат да получават данните, които са от значение за изготвянето на списъка на най-представителните платежни услуги, по-специално по-отношение на показателите, посочени в точки 4 и 5 на член 3, параграф 2. Тъй като някои категории такива данни представляват като цяло поверителната търговска информация, трябва да бъдат гарантирани подходящи предпазни мерки за доставчиците на платежни услуги.

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ ⁽¹⁾
-------------------------------	---

Изменение 5

Член 15, параграф 1

<p>„1. Държавите-членки гарантират, че най-малко един доставчик на платежни услуги на тяхната територия предлага на потребителите платежни сметки за основни операции. Държавите-членки гарантират, че платежни сметки за основни операции се предлагат не само от доставчици на платежни услуги, чието предлагане на сметки е изцяло въз основа на онлайн банкиране.“</p>	<p>„1. Държавите-членки гарантират, че най-малко един доставчик на платежни услуги, който се намира на тяхната територия, предлага на потребителите платежни сметки за основни операции във валутата на съответната държава-членка на потребителите. Държавите-членки гарантират, че платежни сметки за основни операции се предлагат не само от доставчици на платежни услуги, чието предлагане на сметки е изцяло въз основа на онлайн банкиране.“</p>
--	--

Обяснение

Да се изисква от доставчиците на платежни услуги да откриват, ако е поискано, платежна сметка във валута на която и да е държава-членка, може да не бъде икономически изгодно за тях. Достатъчно е, че правото на достъп обхваща правото да се открива и използва платежна сметка за основни операции във валутата на държавата-членка, в която се намира доставчикът на платежни услуги.

Изменение 6

Член 20, параграф 2

<p>„2. Посочените в параграф 1 органи притежават всички правомощия, необходими за изпълнението на задълженията им. Когато повече от един компетентен орган е оправомощен да гарантира и контролира действителното спазване на настоящата директива, държавите-членки гарантират, че тези органи работят в тясно сътрудничество за ефективното изпълнение на функциите си.“</p>	<p>„2. Посочените в параграф 1 органи притежават всички правомощия, необходими за изпълнението на задълженията им. Когато повече от един компетентен орган е оправомощен да гарантира и контролира действителното спазване на настоящата директива, държавите-членки гарантират, че тези органи работят в тясно сътрудничество за ефективното изпълнение на функциите си. Компетентните органи си сътрудничат помежду си, както е предвидено в член 24 от Директива 2007/64/ЕО.“</p>
--	---

Обяснение

В съответствие с целта на предложената директива да се подобри единният пазар от националните компетентни органи следва също да се изисква да осъществяват трансгранично сътрудничество в рамките на Съюза, както се изисква понастоящем в ДПУ, за да се гарантира спазване на различията при транспонирането на предложената директива в националните законодателства.

⁽¹⁾ Удебелият шрифт се отнася за нов текст, който ЕЦБ предлага да бъде добавен. Зачертаването в текста се отнася за текст, който ЕЦБ предлага да бъде заличен.